

L. A. M.
Biblioteca „GENERATIA NOUA“ No. 19
GARDA DE FIER

ION BANEA
STUDENT-LEGIONAR

CAUZELE MIȘCĂRII
DIN
MARAMUREȘ

— 1930 —
Tipografia Cooperativă „Trecerea Munților Carpați“ Str. Lăpușneanu 26
— IAȘI —

PREȚUL LEI 5.

133
80

L. A. M.
Biblioteca „GENERATIA NOUA“ No. 19
GARDA DE FIER

ION BANEA
STUDENT

CAUZELE MIȘCĂRII
DIN
MARAMUREȘ

— 1930 —
Tipografia Cooperativă „Trecerea Munților Carpați“ Str. Lăpușneanu 26
— IAȘI —

134 81
Preoților

A. BERINDE ȘI I. DUMITRESCU

apărători ai credinței, ai limbei și ai
poporului român din Maramureș, îm-
potriva jidanilor cutropitori.

Pentru suferințele și întemnițarea Lor,
închin această lucrare.

AUTORUL

Iași 13 Sept. 1930

Furtuna

E soare, cald și frumos,
Peste tot pace. Liniștea domnește pretutindeni.
Ii bucurie.

Un nou-raș cu margini dantelate se ridică timid de după o creastă. O scânteiere îi luminează calea. Nimic nu se schimbă încă. După deal iosă, în depărtări fără margini se pregătește furtuna nimicitoare, a cărei solie a fost nou-rașul. Cerul greu ca plumbul și negru ca un șorț, crește, parecă din culmea dealului.

Fulgere scurte îl brazdează și-i amenințător ca o primejdie. Incepe vântul, și'n îmbrățișări nebune trânteste la pământ stejarii falnici, cari nu cunosc mlădierile trestiei. In jocul lui nebun îi întovărășit de groaznicul concert al trăznetelor.

Un moment de liniște grea, și norii deschizându-și barierele își varsă în stropi de ghiață—apa lor.

Sunt clipe de groază! Pământul plânge.

Codrul îngrozit, mugește. Văzduhul se cutremură. Natura întreagă se frământă.

E prăpăd!

.....
Păraiele umflate cu apă galbenă ca lutul, poartă pe valurile săltărețe și bulbucate crengi rupte, fânașuri, vietăți, bătrâne trunchiuri de copaci și alte lucruri.

Ravagile furtunei!

.....
Natura trezită din nou la viață, înalță sfioasă imnuri de slavă. Razele soarelui se oglindesc iarăși în frunzele care se deșteaptă.

E liniște, cald și soare!...

Frământări

In Maramureș a izbucnit nemulțumirea și durerea!

Să fie oare semnal de luptă, sau strigăt de desnădejde? Inceputul unei lupte eroice, pornită de acolo din nordul țării, leagănul munților și al românismului descălecător, sau sfârșitul plin de amar al unui colț de țară?

Din frământarea surdă care clocotește și acum în munții și văgăunile Maramureșului, cine poate distinge clar și precis adevărata năzuință și soarta ce se pecetluiește acolo: **viață** ori **moarte?**

Ce va domni mâine peste înstreinații munți al lui Dragoș și Bogdan: doina plină de înțelesuri a Românului, sau huetul de ferestrău al dușmanului nimicitor?

Cine poate să răspundă? Cine?

Căci s'a denaturat așa de mult mișcarea românilor maramureșeni din ultimul timp, încât îți face impresia că restul neamului românesc refuză să se ocupe de tragedia care se joacă pe scena realităților dela nord, îmbrăcând totul în haina criminală a nepăsării.

Nimeni nu vrea să pătrundă cu dragoste de frate în durerile alor noștri de acolo, și nici cel puțin cu răceală și nepărtinire de chirurg abil și priceput.

Cu toții, se lapadă de acești martiri, aruncându-le în spate acuzații ticăloase și explicând în mod pervers și interesat frământările sociale de acolo, cari fac parte în mod organic din însăși viața neamului nostru. Ce să fie?

Căci este **crimă** atunci, când un întreg ținut care se sbate în ghiara celei mai cumplite morți—**înăbușirea**—să fie lăsat să se nimicească fără ai veni în ajutor! Dinpotrivă este lăsat pieirii. Căci inadevăr **Maramureșul piere**, dacă nu cumva putem zice: **a pierit.**

Este perdut pentru noi și cel puțin moartea lui ar trebui să ne deschidă ochii asupra nenorocirei și primejdiei care ne paște. **Suntem amenințați în existența noastră, de acelaș neam strein și cutropitor, care a nimicit Maramureșul: jidanii.**

Aceștia, ajutați de câțiva politiciani, al căror suflet este

demult cumpărat cu arginții vânzătorului, și-au pus gând de nimicire.

Și au reușit!

Jidanii sunt stăpâni pe avuții, pământ și păduri; politicianii au rămas cu banii și stigmatul trădării pe frunte; iar cei câțiva maramureșeni, cari mai sunt, **cu durerea și revolta**. Aceasta este situația!

În fața ei întrebăm: Conducători, unde vă este conștiința? Răspunderea nu vă îndatorează? Români, **bunătatea** voastră și **vitejia** voastră a murit? Străinilor și cămătarilor nu vă cutremurați? Nu vă temeți că în afară de aceia pe care i-ați scos din casele lor; pe care i-ați nimicit prin alcoolul vostru otrăvit; pe ale căror fete le-ați necinstit; ale căror sentimente le-ați batjocorit și avuțiile cărora le-ați furat, mai sunt români cari știu să răsbune? Nu?

Păziți-vă! După deal se pregătește furtuna.

Isbucnirea

Au fost—și vor mai fi—mișcări populare în Maramureș și Bucovina. Mișcări foarte serioase. S'au mișcat satele și au năvălit ca un puhoiu spre orașe. În fruntea lor au fost aceia, cari, s'au identificat cu sufletul acestor țărani necăjiți și cari au priceput că suferința a ajuns la limită; paharul s'a umplut. La strigătul clopotelor,—ca'n vremi străbune—au pornit „preoții cu crucea'n frunte” și toată oastea creștină după ei.

Ce voiau acești răsvrățiți? Ce, cereau ei? Nu vroiau altceva decât să spună că au ajuns în **pragul morții** și-n clipa cea de pe urma ei cereau: **Dreptate!**

Dar glasul lor nu trebuia să se audă! Mai bine să moară, ducând cu ei în mormânt taina morții, decât să știe neamul românesc dece a murit Maramureșul.

A început atunci presa jidovească și de partid să urle ca mușcată de șarpe, căutând din răspuțeri să falsifice adevărul, inducând opinia publică în eroare.

Toată revolta din Maramureș a fost aruncată asupra „instigatorilor antisemiți” și „situației economice grea”.

Minciuni! minciuni obraznice jidovești!

Românul nu se răscoală din cauza „situației economice”. Oricât de rea ar fi ea! El știe mânca mămăligă și mojdei, așteptând liniștit și cu încredere în Dumnezeu, vremuri mai bune.

Nici instigatorii „antisemiți” nu apar decât pe pământul peste care a năvălit mai întâi seminția lui Iuda.

Altele, au fost și sunt, cauzele pentru care s'au ridicat maramureșenii. Pe acestea le știa Sărindaru', care a scris atâtea pagini de ură și minciună, dar evita a spune un singur cuvânt. Știa de ce! Nici instigatorii și nici un fel de situație nu au determinat mișcările din Maramureș.

Adevărata cauză sunt: Jidanii,

I). prin numărul lor extraordinar de mare.

II) prin acapararea avuțiilor și pădurilor, isvoarele de trai.

III) prin cămătărie și jaf.

Să arătăm succint; și pe cât ne este posibil cu exemple luate după alții, cari nu pot fi bănuți, că sunt conduși de sentimente „antisemite”.

I. Năvălirea Jidanilor.

Să cercetăm puțin decând au început Jidanii a invadea Maramureșul „obârșitor de nație moldovenească”. Aceasta pentru a putea judeca în lumina cifrelor și a timpului, întreaga nenorocire care s'a abătut peste acest județ.

La 1780, adică acum 150 de ani, în Maramureș nu existau jidani. Li speriau munții. „La 1818 erau erau însă; își luaseră inima în dinți... Pe atunci Ovreeii aveau în Sighet o sinagogă, un rabin și un jude național. „...veniseră puțini; în câțiva ani numărul lor crescă extraordinar, venind mai ales din Polonia și intrând ca negustori mici și crâșmari. Pe acolo trăia un popor aspru dar Sobru; Ovreeii le-au adus rachiul și i-au alcolizat degenerându-i”.

„Maramureșul cel bogat în moșii înalienabile... țara cu codri, lupi și urși, nu mai sperie nici pe Ovreei”. Ei „descalcă în Maramureș apoi se scoboară la vale, urâți și negri pe drumurile pe care odată s'oborau turmele albe ale Românilor, se scoboară în Sătmar și Bihor. Și nu se opresc decât în fața bogaților mai rezistenți din sud. Și totuși „rămân atât de mulți,

incât unii neavând ce mânca, s'au făcut chiar servitori la țărani ruteni, iar alții s'au făcut și ciobani de oi¹⁾.

Astfel la 1890 se găsesc **45,073** la **64,957** Români și un total de **268,281** populație a județului; ceea ce ar corespunde cu **16%** din numărul total și aproape **2 jidani la 3 români**.

La 1921²⁾ populația județului este mult mai mică.

Găsim: **152.695** locuitori, împărțiți după originea etnică astfel: Rom. **82,778** Jid. **36,535** Ung. **13,956**, Ger. **3066** și alții **16,360**.

La 1923³⁾ populația județului este și mai mică: **151,342**, astfel împărțită: Rom. **100,384**, Jid. **38,590** și totalul celorlalți străini abia: **12,368**.

În corpul lucrării din care am luat datele acestea găsim următoarea explicație: „fiindcă nu s'a făcut până acum un recensământ general al populației, s'au dat cifrele în mod provizoriu, după calculele făcute pe baza procentului nașterilor și după sporul constatat în fiecare an dela 1919 și până astăzi“. Strașnic! Iată seriozitatea cifrelor oficiale! În interval de doi ani, bieți români cari colindă țara pentru pâine s'au înmulțit cu 20 de mii suflete, jidanii, al căror număr e sporit imens cu acel al năvălitorilor de peste granițe, abia cu 2 mii, iar ceilalți streini au scăzut dela 33 mii, la 12.

În tabloul următor arătăm populația câtorva localități mai principale din județ, **pentru ca să dovedim că cifrele de mai sus nu reprezintă adevărul și realitatea**.

Localitatea	Rom.	Jid.	Ung	Nemți	Alții	Observații
Sighet	7000	18000	4000	200	800	Cum rămâne că în tot județul nu sunt decât 12368 Unguri, Nemți și alții, când acest tablou cu date statistice din aceeași lucrare dovedește contrariu?
Vișeu de sus	5125	3525	420	2555	350	
Borsa	9480	3000	150	655	35	
Petrova	2350	1250	40	5	1553	
Vișeu de jos	3507	546	8	7	6	
Bârsana	3196	520	16	—	18	
Poenile de sub munte	60	420	75	—	5045	
T O T A L	30718	27311	4709	3422	7807	

^{*)} Notele pe pagina următoare.

Observăm că în **Poenile de sub munte** avem numai 60 de români și 5045 „alții“. Dacă cercetăm în „Dicționarul“⁴⁾ publicat de Silvestru Moldovan și N. Togan unde numărul locuitorilor este dat pe baza recensământului oficial din 1900, găsim : „**Poeni, jud. Maramureș, plasa Valea Izei, locuitori 942, români 782, ceilalți evrei**“. Unde sunt românii? Si ce pot fi ceilalți 5045 „alții“? Răspunsul vine ca un ecou, adus de ziarul „Curentul“ 5.IV 1929, care scrie : „**S'a vestit prin satele țării lui Dragoș, bătându-se cu toba, că toți cei ce nu au de lucru, să se înscrie la primărie, că nu peste mult vor putea merge într'o țară europeană, soră cu România, unde vor avea plată foarte bună... Numai dintr'o comună mică Nănești, din 180 familii s'au înscris 140 de oameni. Făcând procentul populației Maramureșului de 150000 de suflete după datele știute, se deduce, că s'au înscris să plece în căutarea pâinii de toate zilele peste 50.000 de oameni**“.

Ziarul n'a specificat că cei care s'au înscris pentru plecare sunt aceiași români pe care îi vedem și noi rupți, zdrențoși, fără vlagă, cu țapina și securea, lucrând pela întreprinderile jidovești. **Românii au plecat din Maramureș**. Iar acei „alții“ sunt năvălitorii de peste hotare. Acest exemplu și populația celorlalte localități sunt icoana vie a nenorocirii care s'a abătut peste Maramureș. Dar nu s'a isprăvit. Chinurile abia acum încep.

II. Acapararea averilor și a pădurilor, isvoarele de trai.

Pe nesimțite și ajutați de Unguri, stăpânitorii de eri, Jidani au devenit proprietarii imenselor păduri și moșii din Maramureș, în fruntea lor stă Groedel.

„Cine e acest Groedel? Venit din Galiția cu traista în băț în anul 1871 de unde îl alunga sărăcia și dorul de bani nemuncați, după obiceiul tuturor celor de un sânge cu el, s'a

1) Citate luate din „Romanii și Ovreii“ de d-l G. Bogdan-Duică Buc. 1913.

2) Dicționarul Transilvaniei Banatului etc. C. Martinovici N. Istrate

3) Indicatoriul comunelor din Ardeal și Banat N. Istrate

4) Dicționarul numirilor de localități cu populațiune română din Transilvania, Banat, Crișana și Maramureș, întocmit din încredințarea Asociației pentru literatura și cultura poporului român de Silvestru Moldovan și Nicolae Togan.

pus bine cu ungurii bătându-se în piept că și el vrea să fie „magyar ember“ și câștigând astfel sprijinul lor.

Ungurii bucuroși că pot spori pe această cale seminția lui Arpád, l'au primit cu brațele deschise și i au dat mână liberă să facă ce va vrea cu proștii de valah¹⁾, cari nu voiau să renunțe în ruptul capului la limba și obiceiurile lor, în schimbul avantajelor maghiarizării¹⁾. În felul acesta a ajuns stăpânul nenumăratelor fabrici de cherestea și a pădurilor din Carpații de nord.

Dar s'a întâmplat un eveniment însemnat. Cumplita stăpânire ungurească a dispărut cu nelegiuirea ei. Atunci maramureșenii au avut un moment de nădejde. Dreptatea lor va găsi răsunetul cuvenit în inima conducătorilor români. Dar s'au înșelat, Groedel, care locuiește în Budapesta „a pus în fruntea întreprinderilor sale din România, plătind cu lefuri grase și fără să ceară nici o muncă, mulțime din oamenii noștri de seamă. În fruntea tuturor interpușilor săi, strălucea spre rușinea neamului nostru, fostul ministru de Domenii, A. Constantinescu de odinioară, apoi tot neamul Mihály-eștilor, ... protopopul „român“ Ștețz, senator liberal... și Groedel cu ai lui au obținut dela Comitetul Agrar peste 15.000 jugăre din pădurea care pe vremuri era proprietatea lui Bogdan-Descălecătorul“.

Procesul lui Groedel cu Maramureșenii este vechiu. Încă la 1876 Jidani au cerut ieșirea din indiviziune, înțelegând să smulgă această moșie din mâinile româniilor.

„În 1911 tribunalul din Sighet li-a dat câștig de cauză Jidanilor, hotărând ieșirea din indiviziune, dar Curia (Curtea de Casație) ungurească a casat această hotărâre. După război, cum moșia românească stăpânită în devălmășie urma să se exproprieze și să se împartă, Groedel și tovarășii săi au prezentat Comitetului Agrar sentința de eșire din indiviziune a trib. Sighet din 1911, fără a arăta însă că acea sentință era desființată de Curia ungurească. Comitetul Agrar în urma „stăruințelor“ depuse de oamenii baronului jidan a declarat scutiță de expropriere pădurea de 15 mii jugăre stăpânită de cei vre'o 100 de oameni de ai lui Groedel și a expropriat partea cealaltă a moșiei, care mai rămăsese Românilor²⁾“. Pro-

1) Corneliu Georgescu, Se năruie ultimele cetăți ale românismului „Pământul Strămoșesc“ an. I. No. 10.

2) Acelaș.

cesul a ajuns la Casația Română.

Jidanul a fost apărat de profesorul universitar Emil Hașieganu și alții **câștigând** procesul, în dauna românilor.

Dar nu este numai atât. În regiunea Borșei alt rege al pădurilor **Fruchter** exploatează zi și noapte, cu grabă de tâlhar, codrii ce-au fost ai Românilor.

Spune Vlad Dumitru moșneag de 99 de ani „și aveau silistenii în hotarul Borșei către muntele Bătrâna, 32 de munți, din care azi numai **2 au mairămas românilor, iar ceilalți toți** au intrat în mâna jăzător (jidaniilor)“.

Ceeace nu s'a făcut sub Unguri s'a făcut sub stăpânirea românească, „**Pentru că România e trădată de proprii săi conducători!** **Da, e trădată!**“

Prin trădarea intereselor maramureșenilor, de către politicienii noștri, **Groedel, Fruchter** și soții, toți jidani, au ajuns stăpâni absoluți, peste un întreg colț de țară.

„Si pădurea plânge de atâta nelegiuire, și plâng și munții de atâta amar, și plânge întreg Maramureșul.“

III. Cămătăria și jaful.

Copleșiți de jidani, despoiați de cel mai însemnat isvor de trai: pădurea, bieții români au ajuns **murit ri de foame.**

Acum apare **cămătarul ordinar**, care profitând de situația grea, dă țaranului ultima lovitură, luându-i biata și vacuța ce i-a mai rămas în bătătură, capra și căsuța, lăsându-l pe drumuri, împreună cu copiii, pradă mizeriei și desnădejdei, **dar și plin de revoltă.**

Iată exemple :

„În primăvara anului trecut când îmi făceam datoria în Armata română, mama mea Ileana Sima văduvă de războiu, a **cărei soț dimpreună cu trei fec'ori au căzut pe câmpul de luptă**, se împrumută cu suma de lei 1000 dela jidanul **Elich** din comuna ¹⁾ noastră.“

De primăvara până toamna mama nu-i plăti nimic din datorie : Toamna, jidanul pentru o mie de lei împrumutată pe câteva luni, duse dela mama o pereche de juncani și-i vându cu **suma de 6000 lei** fără să-i mai restituie mamei, nici un bănuș din acea sumă“.

1) Ferești, Jud. Maramureș.

„Onța Gheorghe se împrumută tot dela acest perciunat, cu 3000 lei. La 14 zile Onța merge să-i plătească datoria.

Jidanul îi face socoteala: datoria lei 3000, dobândă pe 14 zile lei 2000,—total 5000 Lei.

„Nedescu Vasile invalid de războiu tot dela noi să împrumută și el dela acest jidan cu suma de lei 2000. La 12 zile merge să-i plătească.

Jidanul îi face socoteala: datoria lei 2000, dobândă pe 12 zile lei 1500, total lei 3500.

„Țiplea Vasile invalid de războiu tot din comuna noastră se împrumută și el, dela jupânul Elich, cu suma de 400 lei. La 14 zile merge să-i plătească. Jidanul în cere 1000 lei dobândă¹⁾. Dar iată ce scrie ziarul „Cuvantul“²⁾.

„Sătenii sunt deposedați de avutul lor, începând cu casa până sus pe munte, avere moștenită dela moși-strămoși. Așa s'a ajuns azi că majoritatea munților cu pășune din Maramureș, sunt în mâinile cămătarilor.

„Și cine străbate înaltele măguri ale Marmăției, aproape la fiecare stână vede pe cămătar în persoană,—chiar la peste 2000 m altitudine—care stă acolo de exploatează, în strunga oilor tot produsul lor, făcând în cea mai mare parte brânză „cuser“ de care mănâncă și creștinii. Și astfel cămătarii iau pâinea dela gura copiilor³⁾“.

„Înainte mergeau Maramurășenii până hăt departe și prin țări streine, după lucru. Azi nu găsesc nicăeri. Iau bani cu împrumut și pleacă în lumea largă, lăsând nevasta și copiii să cumpere pe datorie tot dela cămătar... pleacă în căutare de lucru. Dar negăsind, sau dese ori fiind trași pe sfoară și înșelați,—se întorc acasă fără nimic.

Oamenii din Borșa și Vișeu au fost luați de firma **Paster-nac** din Sighet și duși în Secuime—Tg. Secuesc, la Pâraul Țiganului, la lucru, în pădure. Dar după opt săptămâni, fără nici o plată, au fost nevoiți să plece acasă. Iar ca

1) Infrățirea Românească 1 Mart 1928. Din durerile Maramureșului de I. Potra.

2) 8 August 1930, O anchetă în Maramureș de Gh. Vornicu.

3) Așa lucrează cămătarii și ziarul jidănesc „Adevărul“—20 VIII 1930 mai are obrăznicia să spuie „cămătarii de astăzi nu sunt niște indivizi izolați, cu porniri de păsări de pradă, niște Harpagoni hrăpăreși fără suflet și fără conștiință“.— Iși apără bine consăngenii!

să aibă de drum, și-au vândut un rând de rufe, din cele două ce aveau la ei.

Vasile Năsui din Vișăul de jos a lucrat, zece zile la o fermă dela Dorna-Bucovina. Dar după acest timp, au fost concediați fără nici o plată. „Am cerut—îmi spunea bietul om—că eram trei inși, să ne dea măcar pentru trei kile de mălai, ca să venim pe jos, dar nu ni s'a dat nici atât și am venit flămânzi peste munte două zile și jumătate...

„Am strâns peste 100 de oameni cu palmele și cu căruțele, spune Pascu Ștefan din Vișăul de jos,—și am intrat la firma lui Feit Jiga și Farcaș din Poenile de sub munte. Dar după șase luni de muncă, ne-a dat drumul fără să ne plătească. Ba ne-a cerut vexel (cambles) pentru 30000 lei avans. Iar după ce am plătit avansul, a refuzat să ne înapoieze „vexelele“, de-s și azi la el. Iar mâine, cine știe, ne va da tot el în judecată că suntem datori. Am făcut plângeri, dar nu i-a făcut nimeni nimic, iar noi ne-am ales cu un sechestru pe scânduri, parcă noi ne săturăm cu acest sechestru când murim de foame“.

„Firma Goldstein din Poenile de sub munte, după ce am lucrat mai multă vreme cu carăle, mai mulți țărani din Vișăul de jos, Repedea, Leordina, Ruscava, nu ne-a dat nici azi nici un ban“.

Ion Mihaly din Borșa spune: „Pe linia îngustă Borșa-Handal, făcută de nemți în timpul războiului, circulă fără autorizație dela stat vagonetele fraților Fructer, cari au făcut mari pagube oamenilor ce merg pe drum, linia fiind chiar pe șosea—omorând pe unii, rănind pe alții, și omorând multe vite“.

Rudolf Bergner ¹⁾ avea dreptate când spunea: „Acolo în Maramureș poporul israelit, zăpăcit de ură religioasă, stăpânește. Acolo ovreiul se simte deplin stăpân pe situație. Europa vestică nici ideie nu are de **crimele** petrecute acolo și nepedepsite“.

Conduși de perceptele unei religii, care numai de suflet nu se îngrijește, fiind mai mult un cod de organizare social-politică, plin de ură și dominație, jidanii cârmuiesc totul.

1) Ider Marmoros.

Românii din Maramureș sunt lipsiți complet de **apărarea legală** a cărmuirii românești.

Și când aceasta lipsește apare **instinctul de conservare**. Manifestarea lui este totdeauna violentă. Sub această formă de **violență, de revoltă** românii maramureșeni apără însăși ființa neamului nostru de acolo,—în mod conștient.

Pe deasupra chestiunilor mărunte de luptă, se ridică **procesul acesta** dintre ființa românismului născut odată cu munții și judaismul care se **instăpânește**.

Iată cauza! **Judaismul**, în toată complexitatea lui.

Cauza cauzelor!

Nu preoții Berinde și Dumitrescu, cari au fost aruncați în temnițe ca niște răufăcători sunt vinovați! Și, nici studenții cari au fost întemnițați la Sighet și Câmpulung nu s răspu-
zători de situația din Maramureș! Nu!

„Murim mai bine în luptă cu glorie deplină

„Decât să fim sclavi iarăși în vechiul nostru pământ.

In fața morții și a dușmanului; **instinctul de conservare și onoarea neamului** merg alături.

Sfortăre

Români din Maramureș și de pretutindenea!

Ne așteaptă zile de amar și dureri. Fie! Căci numai prin jefă și sacrificiu vom câștiga lauri biruinței. Lupta începută este o luptă mare și sfântă: **lupta neamului românesc pen-
existență și viață.**

Dumnezeu, care ne-a ajutat totdeauna în decursul sutelor de ani, să biruim dușmanii, cari în clipe de mândrie, a vrut să ne **la pământ, să ne robească și să ne nimicească**, ne va ajuta și acum să biruim pe fiii Satanei.

Nu disperați! Rezistați pe pozițiile voastre!

Nu uitați că sufletul celor ce simt românește și înțeleg chemarea vremii, este alături de voi.

Sângerează la durerile voastre și râde de bucurie în clipe de nădejde și biruință.

În fruntea luptei de dezrobire a Maramureșului și a țării de sub stăpânirea jidovească este cunoscutul luptător **Corneliu Zelea Codreanu Șeful Legiunei „Arhanghelul Mihail” Garda de Fer.**

Semnalul de luptă a fost dat. Oastea creștină se află în poziție de apărare îndârjită. Pe steagul ei stă scris ca un veșnic indemn: **Înainte!**

În vârtoarea luptei un singur gând să ne frământeze: **Biruința.**

Arhanghelul cu sabia de foc ne luminează calea.

Ochii și inimile la **Legiunea „Arhanghelul Mihail” Români!**

BIBLIOTECA „GENERAȚIA NOUA“

Numerile apărute

Nr.	1. Pericolul Satanei de Ion Sava	20 Lei
”	2. Cărticica Luptătorului A. M.	3 ”
”	3. 10 Decembrie (epuizată)	5 ”
”	4. Micul și marele dor A. M.	3 ”
”	5. Sub tipar.	
”	6. Un om și o acțiune de Corneliu Georgescu	10 ”
”	7. Scrisori studențești din închisoare de Corneliu Zelea Codreanu	10 ”
”	8. Memoriul studenților dela Galați către M. S. Regele	5 ”
”	9. Cazul Manciu : o dublă apărare A. M.	5 ”
”	10. Vremuri de restriște, piesă în 3 acte, Corneliu Georgescu	10 ”
”	11. Pentru țaranul român ucis din ordinul conducătorilor vânduți jidanilor	2 ”
”	12. Trei crime. A. M.	5 ”
”	13. {	
”	14. { Sub tipar.	
”	15. Memoriu adresat tuturor țărilor, cu privire la situația Românilor și jidanilor din România C. Z. Codreanu	5 ”
”	16. Portul Național de Ion Banea	10 ”
”	17. Invazia jidovească în România de Ion Banea	20 ”
”	Autour dela Question des Bourses accordées par l'Etat français aux Etudiants Roumains — Corneliu Z. Codreanu.	
”	19. Cauzele mișcării din Maramureș de Ion Banea	5 ”

Se pot comanda dela: Legiunea „Arhanghelul Mihail

Căminul Cultural Creștin — Iași.

ROMĂNI
INROLAȚI-VĂ
— IN —

GARDA DE FER

Cereți lămuriri:

„Căminul Cultural

— Creștin —

Iași

Strada Italiană 15

București

